

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/25394>

Please be advised that this information was generated on 2020-09-18 and may be subject to change.

uur. De lage gemiddelde CBF (5.4 Hz) was het gevolg van een reversibel ciliotoxisch effect van DMSO en HSPM. Fysiologische waarden werden gevonden in een pilotonderzoek waarbij het epitheel gespoeld werd in een neutraal medium na ontdooien.

Conclusie. De sinus sphenoidalis blijkt een goede bron te zijn van gezond humaan trilhaar dragend epitheel. De CBF verandert niet significant na invriezen. Het aanleggen van een 'mucosabank' lijkt een reële mogelijkheid.

A.H.Ackerstaff, J.A.H.Lindenboom, A.J.M.Balm, F.J.M.Hilgers, F.H.M.Kroon en I.B.Tan (Amsterdam), *Functionele, fysieke en psychosociale problemen na grote ablatieve en reconstructieve chirurgie wegens mondholte- en orofarynxcarcinomen*

Doel. Pilotonderzoek van de functionele, fysieke en psychosociale problemen na grote ablatieve en reconstructieve chirurgie wegens mondholte- en orofarynxcarcinomen.

Patiënten en methode. Er werden 15 patiënten met een commando-operatie en een M.-pectoralis-majorlapreconstructie onderzocht. Op 2 na waren alle patiënten ook bestraald. Er werd gebruikgemaakt van gestructureerde vragenlijsten, gebaseerd op onze onderzoeken bij gelaryngectomeerde patiënten, met enige veranderingen en ziektespecifieke aanpassingen. Er waren 13 mannen en 2 vrouwen met een gemiddelde leeftijd van 60 jaar en een mediane follow-upduur van 4,1 jaar.

Resultaten. De meest voorkomende klachten betroffen kauwen (n = 12), oraal transport (vast voedsel (n = 9) en zacht/gemalen voedsel (n = 5)) en slikken (n = 5). Dientengevolge konden 11 patiënten geen normaal dieet meer volgen. Wat de spraak betreft, rapporteerden 11 patiënten dat hun verstaanbaarheid verminderd was, in 8 gevallen ten gevolge van rhinolalia aperta. Er waren 11 patiënten die vonden dat de operatie hun gezicht aanzienlijk misvormd had. Dit had voor 5 van hen een negatieve invloed op de sociale interacties en activiteiten buitenshuis.

Conclusie. De consequenties van grote ablatieve en reconstructieve chirurgie wegens mondholte- en orofarynxcarcinomen zijn aanzienlijk. Meer 'quality of life'-onderzoeken met grotere patiëntenpopulaties zijn noodzakelijk om de totale reikwijdte van de implicaties van deze behandeling te onderzoeken.

C.J.van As, F.J.M.Hilgers, F.J.Koopmans-van Beinum en A.H.Ackerstaff (Amsterdam), *De invloed van stoma-afsluiting op niet-laryngeale spraak*

Doel. Analyse van de spraak van 21 gelaryngectomeerde patiënten met afsluiting direct op het stoma en afsluiting via een warmte- en vochtwisselaar (HME) met spreekklep (Provox Stomafilter; Atos Medical, Hörby, Zweden).

Materiaal en methode. Voor beide afsluitmanieren werd een akoestische analyse uitgevoerd (aangehouden /a/) en werden de gemiddelde maximale fonatietijd en het dynamisch bereik bepaald. Voor de analyse werd gebruikgemaakt van het Computerised Speech Lab van Kay Elemetrics Corporation (Lincoln Park, N.J., USA).

Resultaten. De akoestische parameters werden niet beïnvloed door de stoma-afsluiting. De maximale fonatieduur was significant langer bij gebruik van de Provox Stomafilter (p < 0,05). Bij 57% van de patiënten was er sprake van een aanzienlijke verbetering, bij de overige 43% werd een kleine verandering gezien. Het dynamisch bereik was significant groter bij gebruik van de Stomafilter (p < 0,05). Bij 35% van de pa-

tiënten was dit veel groter, bij de overige 65% trad een kleine verandering op.

Conclusie. Het blijkt dat het gebruik van een HME, naast de positieve invloed op de longfunctie, ook een verbetering laat zien in maximale fonatieduur en dynamisch bereik.

A.J.Beerens, C.R.Leemans, L.J.Bauwens, F.C.Bakker en H.F.Mahieu (Amsterdam), *Cervicofaciale fasciitis necroticans met fataal beloop*

Doel. Beschrijving van een fataal verloopende craniofaciale fasciitis necroticans met bespreking van de behandeling.

Patiënt en methode. Een 72-jarige vrouw met diabetes werd gepresenteerd met progressieve ontstekingsverschijnselen van de rechter gelaatshelft en van beide ogen nadat drainage van een ontstekingsproces van de bovenoogleden was verricht. Bij inspectie werd een grijze, oedemateuze en roodomrande huid van de rechter helft van het gelaat en van de hals gezien. Gram-preparaat en kweek toonden β -hemolytische streptokokken en *Staphylococcus aureus*. Op de CT-scan werd een weke-delenzwellings van de rechter helft van het gelaat en van het halsgebied gezien. Er werd débridement van al het avasculaire en necrotische weefsel verricht. Patiënt kreeg benzylpenicilline toegediend en intensive-carebehandeling volgde.

Resultaat. Patiënte overleed 48 uur na presentatie onder een septisch beeld. Histopathologisch onderzoek liet acute ontsteking en trombose van de vaten in epidermis en dermis zien.

Conclusie. Cervicofaciale necrotiserende fasciitis is zeldzaam. Karakteristiek zijn uitgebreide necrose van de oppervlakkige fascie, ondermijning van bovengelegen weefsels en gangreen van de huid. De ziekte kan worden veroorzaakt door elk trauma. Het beloop kan snel en fataal zijn. Behandeling bestaat uit parenterale toediening van antibiotica en onmiddellijk débridement. Streptokokken en stafylokokken zijn de verwekkers. Een slechte prognose wordt geassocieerd met uitgebreide infectie en betrokkenheid van de onderste gezichtshelft en hals, uitgestelde chirurgische behandeling, slechte algehele conditie, leeftijd boven 50 jaar, diabetes en vaatziekte.

J.B.Hinderink, F.Joosten en P.van den Broek (Nijmegen), *CT en MRI in de selectieprocedure voor cochleaire implantatie*

Doel. Zoeken naar de beste preoperatieve radiologische afbeeldingstechniek ten behoeve van cochleaire implantatie, waarbij het vooral gaat om het aantonen van obstructies.

Patiënten en methode. Bij 100 patiënten die in de periode 1986-1997 een cochleair implantaat ontvingen, werden preoperatief hoge-resolutie-CT-scans van het pars petrosa ossis temporalis gemaakt. Bij 28 van deze patiënten werd tevens een MRI-scan vervaardigd. Verschillende MRI-sequenties werden vergeleken. De radiologische bevindingen werden vergeleken met de intraoperatieve bevindingen.

Resultaten. Cochleaire obstructie werd alleen gevonden in de groepen met meningitis en otosclerose; gebruik van de CT-scan gaf relatief veel fout-negatieve uitslagen, zelfs voor de ernstige ossificaties (alleen in de meningitisgroep). MRI bleek echter wel een betrouwbare voorspeller van de ernstiger cochleaire obstructies en was geschikt voor het afbeelden van de gehoorzenuw.

Conclusie. Bij meningitisdoven zou gestart moeten worden met een MRI-scan. MRI is de betrouwbaarste voorspeller van klinisch relevante cochleaire obstructie en geeft bovendien informatie over de gehoorzenuw zonder dat er stralingsbelasting is voor de patiënt. Een CT-scan is dan optioneel. In alle andere gevallen is een CT-scan alleen voldoende.